І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь . . .
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N. J. 07302
HEnderson 4-0237
HEnderson 4-0807
УНСоюз: HEnderson 5-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюз: BArcly 7-5337

РІК LXXI. Ч. 6. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 10-го СІЧНЯ 1964 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, JANUARY 11, 1964 No. 6. VOL. LXXI.

„НЕ ХОЧЕМО НІКОГО УГРОБЛЮВАТИ І СЕБЕ НЕ ДОЗВОЛИМО" — ЗАЯВИВ ПРЕЗИДЕНТ У ЗВЕРНЕННІ „ПРО СТАН УНІЇ"

Вашингтон. — „Ми не будемо діяти, як аґресори, ані толерувати актів аґресії. Не задумуємо нікого угроблювати, але й не дозволимо, щоб нас угроблювали" — заявив президент Линдон Джансон у своєму першому зверненні до з'єднаних обидвох палат Конґресу в минулу середу 8 січня ц. р.

Зрештою, Президент присвятив своє звернення здебільша внутрішнім справам і заповів війну проти бідности, як головну ціль свого правління. Він заявив, що обіцює нації „поступовий Уряд, який буде чесний, діловий і успішний". Президент звернувся на вступі з закликом до Конґресу, щоб той, відбувши в минулому році найдовшу сесію — відбув її в цьому році з найбільшими конкретними вислідами. „Маємо в 1964 році — заявив він — особливу нагоду і зобов'язання доказати успішність нашої системи та заперечити рацію цинікам і критикам дома й за кордоном, які піддають у сумнів наші цілі і наші здібності". Тому він наtaврував „безпотрібні і безсенсові сварні між демократами і республіканцями, між Палатою Репрезентантів і Сенатом, між Півднем і Північчю чи між Конґресом і Урядом". „Проводьмо програму і пляни Джана Фіцджералда Кеннеді не з уваги на наш смуток чи співчуття, а тому, що вони добрі" — заявив Президент. З конкретних справ — він заповів зґолошення бюджету на 97,900.000.000 дол., отож на 500 мільйонів меншого, як цифра, до якої Конґрес обнизив бюджет 1963/64. Він заповів зменшення продукції уранію, потрібного для продукування атомової зброї, та закриття чотирьох закладів для вироблювання плютонію, потрібного теж для атомової зброї. Президент пояснив ці заходи надміром існуючих вже складів ядрової зброї та звернувся з закликом „до наших противників", щоб вони з свого боку наслідували приклад Америки. Президент заявився проти зменшення тижневих годин праці до 35 так само, як проти збільшення їх, висловився теж проти надмірного затруднювання робітників у понад - обов'язкових годинах, на „овертаймах", поручаючи замість того приймати нових робітників для цієї праці. Вичисляючи найважливіші завдання Конґресу він вказав передусім на законопроєкт про змешення прибуткового податку на загальну суму 11 більйонів, на законопроєкт про громадянські права, на справу медичної опіки над старшими людьми, потребою створення нових варстатів праці до цифри 75 мільйонів, на потребу перевишколу робітників і багато інших подібних справ. Промова Президента стосувалась головно внутрішніх справ. Закордонні проблеми він заторкнув тільки загально і наче мимоходом. Так, наприклад, він згадав, що „сьогодні американці всіх рас стоять пліч-о-пліч в Берліні і В'єтнамі, вони пліч-о-пліч вмирали у Кореї. То, очевидно, вони можуть також працювати, їсти і подорожувати в Америці пліч-о-пліч". В закордонно - політичній ділянці він заповів тільки „скріплювання Атлантійського і Тихо - океанського партнерства" та узгіднення разом з своїми союзниками способів, як „звузити розбіжності між Сходом і Заходом". Ніяких актуальних конкретних закордонно - політичних проблем ані справ він не назвав. Наприкінці своєї промови Президент знову згадав про Джана Кеннеді, звернувши увагу, що він став жертвою ненависти, але сам „був великим будівничим віри" — віри в усіх американців, без уваги на расу, і віри в майбутність людини. По цій лінії пішов теж заклик президента Джансона до всіх членів американської нації, щоб з вірою і любов'ю до цієї країни і народу здійснювали ті цілі, що їх вимагають добро, сила і добробут Америки.

Президент Линдон Джансон

МекКлой проти роззброєння, поки не поладнані великі міжнародні спори

Ню Йорк. — Джан МекКлой, який був американським високим комісарем в Німеччині, представником ЗДА на Женевській конференції роззброєння та дорадником президента Кеннеді в справах роззброєння, виголосив у минулий вівторок велику промову на „діловому обіді" у Нюйорській Торговельній палаті на тему політики і збросння та найкращих засобів оборони країни. МекКлой перестерігав проти прикладання надто великої ваги і віри до теперішнього стану атомових збройних сил ЗДА, звернувши увагу, що „мінусом" атомової зброї є те, що ніхто не знає, яка насправді буде їхня роля в майбутній воєнній розправі. Він є за „збалянсування" різних родів зброї, що — за його думкою — може відбутися при деякій редукції деяких родів зброї, але заступає засадничу думку, що спершу треба вирішити ті політичні міжнародні проблеми, які довели до зброєння, а щойно потім роззброюватись. Звернувши увагу, що дійсну потугу країни творить не тільки сильне військо, але дух цілої нації, її економіка та єдність серед союзників, МекКлой апелює до господарського світу до співпраці в розв'язуванні важливих економічно-політичних і соціяльних проблем Америки та наполягає на необхідність завести більшу гармонію в Північно-атлантійському Союзі (НАТО).

Комісія Плянування Столиці знову одобрила справу будови пам'ятника Т. Шевченкові

ВАШИНГТОН (ТЕЛЕФОНОМ) — В ЧЕТВЕР, 9-го СІЧНЯ 1964-го РОКУ, ЯК ЦЕ ЧИСЛО „СВОБОДИ" ВЖЕ БУЛО НА ПРЕСІ І ПОВАЖНА ЧАСТИНА ЙОГО ТИРАЖУ ВЖЕ БУЛА НАДРУКОВАНА, З ВАШИНГТОНУ ПЕРЕДАНО ТЕЛЕФОНОМ ВІСТКУ, ЩО ПЛЯНУВАЛЬНА КОМІСІЯ СТОЛИЦІ НА СВОЄМУ ПЛЕНАРНОМУ ЗАСІДАННІ ТОГО Ж ДНЯ ВИНЕСЛА О ГОД. 11 ПОСТАНОВУ, ЩОБ ПРИЙНЯТИ ДО ВІДОМА ВИНЕСЕНУ ПОПЕРЕДНЬОГО ДНЯ УХВАЛУ И РЕКОМЕНДАЦІЮ II ФЕДЕРАЛЬНОГО КОМІТЕТУ ПЛЯНУВАННЯ І ПРОЄКТУВАННЯ, ЩО НЕМАЄ ПІДСТАВИ ДЛЯ ВІДКЛИКУ ПОПЕРЕДНЬОГО РІШЕННЯ ЩОДО БУДОВИ ПАМ'ЯТНИКА ТАРАСОВІ ШЕВЧЕНКОВІ В ВАШИНГТОНІ І ЦЕ СВОЄ ПОЗИТИВНЕ РІШЕННЯ ЗНОВУ І ОСТАТОЧНО ПОТВЕРДИЛА. ТИМ САМИМ ОСТАННЯ ПЕРЕШКОДА ДЛЯ БУДОВИ ПАМ'ЯТНИКА УСУНЕНА І ЦЯ БУДОВА ПРОДОВЖУВАТИМЕТЬСЯ ЗГІДНО З ПЛЯНОМ.

НЕМАЄ ПІДСТАВИ ДЛЯ ВІДКЛИКАННЯ РІШЕНЬ В СПРАВІ ПАМ'ЯТНИКА Т. ШЕВЧЕНКОВІ

Вашингтон, (Телефоном). — Комітет столичної Плянувальної Комісії, який розглядав видвигнену одним із членів тієї Комісії пропозицію на поновний розгляд справи пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашингтоні, прийшов до висновку, що немає підстави до зміни винесених уже раніше Плянувальною Комісією рішень про затвердження обраної площі, на якій пам'ятник стоятиме, та проєкту самого пам'ятника. До такого висновку прийшов Федеральний Комітет Плянування і Проєктування, що є складовою частиною Плянувальної Комісії, яка на пропозицію одного із своїх членів та під впливом кампанії, яку веде тепер проти пам'ятника Шевченкові вашингтонський щоденник "The Washington Post", передала цьому Комітетові розгляд справи. Рішення винесено в результаті нарад Комітету, що відбулися в середу, 8-го січня 1964 р. та на яких було прочитане обширне звідомлення про стан справи. Свою опінію Комітет передав Комісії, яка відбула свої наради в четвер 9-го січня, себто того самого дня, як це число „Свободи" друкувалося на пресі. Сподіємося, що в черговому числі зможемо подати читачам вістку про рішення самої Комісії.

Роберт Кеннеді залишається на своєму становищі в Уряді Джансона

Вашингтон. — Роберт Ф. Кеннеді, брат трагічно померлого Президента, рішив прийняти пропозицію президента Линдона Джансона і залишитись надалі в його Уряді на становищі генерального прокуратора. Тому, що він спеціяльно цікавився проблемами військової розвідки та безпеки країни, то президент Джансон надалі поручив йому тримати зв'язок з Центральною Розвідчою Агенцією і бути спеціяльним дорадником Президента у справах Куби і Латинської Америки. З цього титулу Роберт Кеннеді бере участь в засіданнях Крайової Ради Безпеки, дармащо формально генеральний прокуратор туди не належить. Роберт Кеннеді був так страшенне потрясений і пригнічений трагічною смертю свого брата Джана, що спершу втратив був зацікавлення взагалі державними справами і рідко з'являвся на працю. Однак тепер — твердять газети — він вже віднскав рівновагу духа і давню енерґію та заявив, що погоджується залишитись на своєму урядовому становищі під час президентських виборів.

ЗДА ПРОТИ БІЛЬШИХ ЕКСПОРТОВИХ КРЕДИТІВ ДЛЯ СОВЄТСЬКОГО СОЮЗУ

Вашингтон. — Спираючись на даних і висновках аналізи господарської ситуації Совєтського Союзу, що її перевела востаннє американська Центральна Розвідча Агенція, американський уряд задумує використати ці дані і ствердження для переконання західньоевропейських союзників ЗДА, щоб вони не уділювали більших експортових кредитів Совєтському Союзові. Уділювання таких кредитів в торговельних взаєминах з СССР допоможе тільки Совєтам вийти з їх теперішніх труднощів, щоб потому могти далі розбудовувати свою важку індустрію і мілітарну могутність і загрожувати вільному світові. З другого боку американські урядові чинники вважають, що розкриття справжнього стану совєтської економіки допоможе видатно у спростовуванні совєтської пропаганди, яка представляє безупину Совєтський Союз, як країну з високо розвиненою індустрією і сільським господарством, яка єдино тільки може дати поміч і підтримку відсталим у їхньому господарстві країнам у світі. Зокрема, дійсний стан справ з кризовою господарською ситуацією в СССР розвіє у світі переконання створене совєтською пропаґандою про те, що комуністичному режимові в СССР повелося знайти секрет скорого господарського розвитку і переганювання в цьому розвитку навіть таких сильних господарсько держав, як З'єдинені Держави Америки чи Велика Британія. Звідомлення Центральної Розвідчої Аґенції було опубліковане у вівторок 7 січня ц.р. із загальним висновком про різкий спад униз совєтської економіки. Впродовж останніх двох років совітська продукція не виявила більшого росту, як по 2.5% річно, себто куди менший, як в ЗДА — твердить у своєму звідомленні американська Центральна Розвідча Агенція, яка затруднює сотні економістів і аналітиків, які студіюють доступні і добувані різними методами дані про совєтську економіку. Загальна продукція в Совєтському Союзі не досягла в минулому році вартости 260 більйонів дол., себто менше, як половини вартости американської продукції в тому самому часі. Водночас, запаси совєтського золота значно зменшились і впали нижче 2-х більйонів долярів, внаслідку конечности платити за закордонний імпорт більшою скількістю готівки, як становить добування золота. Американська продукція зростала в трьох минулих роках по 5% річно і таким чином „ножиці" між станом американської та совєтської продукції замість звужуватись — щораз поширюються. Таким чином нахвалянни Хрущова про те, що Совєти „наздоженуть і переженуть" ЗДА в „продукції на голову" виглядає на тлі дійсности цілком неповажно. Однак Совєти знаходять порятунок у своїх господарських клопотах у західніх „імперіялістів", головно в Британії і Канаді, а в останньому часі й Франції, які не тільки, змагаючи до поширення торгівлі з СССР, готові дати йому довготермінові торговельні кредити.

Неру поважно захворів

Ню Делі. — Індійський прем'єр Джавагарлал Неру, який має тепер 76 років і за останніх 16 років є безперервно при кермі влади в Індії, поважно захворів. Сталося це якраз під час конвенції керівної в Індії Конґресової партії, що відбувається в Бубанесварі, столиці провінції Орісса. З Ню Делі викликали лікарів, які ствердили в прилюдному комунікаті високий тиск крови у Неру. Хоч стан його здоров'я ніби не грізний, проте йому приписано повний спокій і заборонено приймати ділових відвідувачів та будь-де публічно виступати. Тому, що Неру є також міністром закордонних справ і насправді зосередив у своїх руках цілу політику Індії, то його несподіване занедужання викликало в керівних урядових і партійних рядах просто паніку. Лікарі пояснюють заламання фізичних сил Неру виснаженням внаслідку безперервної великої праці впродовж довгих років. Останні вістки твердять, що Неру дістав мізкову атаку, внаслідку якої він має спаралізований лівий бік.

Джансон не дебатуватиме з республіканським противником на телевізії

Вашинґтон. — В колах Президента переважає переконання, що президент Джансон в найближчому році не дебатуватиме з республіканським противником під час президентських виборів. Деякі президентові дорадники є проти того, щоб Джансон публічно дебатував із республіканським кандидатом на президента, як це робили в 1961-му році тодішні кандидати Кеннеді й Ніксон. Правда, президент Джанснон не зайняв ще становища в цій справі, бо ще не є відомий республіканський кандидат. Сам Джансон сказав недавно, що, на його думку, Президент ЗДА не повинен з ніким публічно дебатувати. Ця заява не відносилася до публічної виборчої дебати на телевізії. Але дорадники президента міркують, що Президент не сміє публічно дебатувати, бо він міг би бути змушений або виявити державну таємницю або зайняти якесь невірне становище, не хотячи виявити правди. Особистий політичний штаб покійного президента Кеннеді залишається працювати при президентові Джансоні. Сюди належать Лоренс О'Браян і Кеннет О'Даннелл, які можуть бути корисніші для Джансона, ніж були б для Кеннеді. Крайовий Демократичний Комітет та стейтові партійні організації Демократичної Партії допоможуть Джансонові здобути голоси у великих міських центрах.

В Ню Йорку відбулася річна нарада Об'єднання „Слово"

Ню Йорк. — (О. Т.) Об'єднання Українських Письменників „СЛОВО" відбуло тут свою річну нараду в суботу 28 грудня 1963 р. в домі Українського Інституту Америки в Ню Йорку. На нараду прибули письменники, що живуть на терені Ню Йорку та й із околичних місцевостей, головно із Філядельфії. Приявні були: Богдан Бойчук, Володимир Біляїв, Юрій Буряківець, Олена Василева, Віра Вовк, Святослав Гординський, Докія Гуменна, Діма Комілевська, Зосим Дончук, Галина Журба, Іван Керницький, Оксана Керч, Григорій Костюк, Володимир Куліш, Вадим Лесич, Леонід Лиман, Фотій Мелешко, Леонід Полтава, Микола Понеділок, Євген Приходько, Остап Тарнавський і Микола Щербак. Нараду відкрив і нею проводив голова Об'єднання Гр. Костюк. Він закликав перш за все приявних вшанувати повстанням із місць і хвилинною мовчанкою померлих в останньому році письменників — членів „Слова", а саме Володимира Дорошенка, Михайла Ореста, Івана Багряного і Івана Шкварка. Нарада письменників розглянула дві важливі справи, а саме: скликання з'їзду письменників у Ню Йорку в 1964 р., як теж видання другого збірника „Слово". Саме проминуло п'ять років від часу останнього з'їзду письменників, що відбувся в грудні 1958 р. в Ню Йорку. Цей останній з'їзд був нагодою для заманіфестування українськими письменниками на чужині їхньої відданости ідеї служіння українській літературі й українській культурній і політичній місії. Нарада письменників постановила скликати другий з'їзд письменників на 25 - 57 грудня 1964 р. до Ню Йорку. Підготовну працю для скликання з'їзду довірено Президії „Слова", до складу якої входять: Гр. Костюк (голова), Улас Самчук і Богдан Кравців (заступники голови), Остап Тарнавський (секретар), Богдан Бойчук (касир) та Докія Гуменна, Юрій Лавріненко й Іван Керницький (члени).

Гр. Костюк склав звідомлення про працю Редакційної Колеґії першого збірника „Слово". У склад Редакційної Колеґії входили: Святослава Гординський, Галина Журба, Іван Коровицький, Григорій

(Закінчення на стор. 3-ій)

ЗДА ліквідують одну із своїх летунських баз в Еспанії

Вашингтон. — Командування летунських збройних сил ЗДА подало до відома, що воно плянує зліквідувати одну із трьох своїх летунських баз на території Еспанії і що у зв'язку з цим до ЗДА вернеться звідти 3,500 вояків разом із своїми родинами. Буде зліквідована летунська база в Сараґосі. Існуватимуть далі летунські бази в Торрехон і Морон. Вісім радарових американських стацій, що існують в Еспанії, будуть передані еспанським збройним силам для користування. Плянована редукція американських військових з'єднань в Еспанії збільшить до понад 40,000 кількість американських вояків, що мали б бути переведені до ЗДА з заморських країн. Кількість американських вояків має бути зредукована не тільки в Еспанії. У Франції ця кількість буде зменшена на 5,800 вояків, у Великій Британії на 2,650 і в Японії на 3,500. Водночас із зменшенням числа військового персоналу буде зредукована в названих країнах кількість стаціонованих там американських літаків.

Китайські комуністи помагають анґольським повстанцям проти Португалії

Леопольдвіль. — Гольден Роберто, анґольський політичний емігрант, який очолює екзильний уряд Анґолі, що бореться за її визволення з-під колоніяльного португальського правління, заявив, що комуністичний Китай зголосив свою готовість помагати анґольським повстанцям і що він цю оферту прийняв. Але той анґольський еміґраційно-визвольний центр існує в Конґо. Конґолійський уряд визнав уряд Гольдена Роберта і визнав також свободу рішень та рухів анґольських політичних еміґрантів. Однак він застерігся, що тому, що той анґольський визвольний рух відбувається на території конґолійської держави, то вся допомога анґольським повстанцям — грішми, зброєю і іншими доставами — мусить відбуватись тільки через конґолійський уряд. Конґо не має нічого проти того, щоб анґольці діставали допомогу від комуністичних країн, але воно не визнає комуністичного Китаю та насторожене проти діяльности совєтської амбасади.

В АМЕРИЦІ

● **Президент Линдон Джансон і його дружина** влаштували, з уваги на жалобу після вбитого президента Джана Кеннеді, щойно 6 січня цього року традиційне новорічне прийняття для службовиків і служби Білого Дому. На тому прийнятті було кругло 1,000 осіб. Між гістьми були теж далекі кревні Президента з Тексасу, які вперше бачили Вашинґтон і Білий Дім. Одна з учасниць того прийняття, 67-річна пані Неллі Батлер, яка має під своєю опікою гардеробу в Білому Домі, служить там вже 26 років і бачила снімох президентів ЗДА.

● **Вдова по вбивникові Президента Кеннеді** Л. Освальдові переконана, що Освальд дійсно вбив Президента. Тому вона відкинула пораду — скаржити вбивника Лі Освальда, власника нічного кабарету Джека Рубі, або місто Даллас, й домагатися відшкодування за вбивство її чоловіка. Марина Освальд, яка тепер має 22 роки, виявила теж поліції, що її чоловік признався був їй, що він стріляв 10 квітня 1963 року крізь вікно до емеритованого генерала Едвіна Вокера. Місце замешкання Марини Освальд засекречене: вона є все ще під охороною тайної поліції, як важливий свідок.

● **Каролайна Кеннеді**, донечка вбитого Президента, перевівши 18-тиденні Різдвяні ферії з своєю мамою на Флориді, вернулася до Вашинґтону і пішла знову до школи. Її вчили у Білому Домі. Тепер приятелі колишнього Президента і його дружини, британський амбасадор Дейвід Ормсбі Гор і його дружина, влаштували дві кімнати в будинку британської амбасади у Вашинґтоні як дитячий садок і шкільна кляса і там вчиться Каролайна з іншими її ровесниками.

● **У Ню Орлінсі** помер на запалення легенів портовий робітник, 44-річний Джеферсон Дейвіс, який недавно перейшов операцію — перещеплення йому печінки шимпанза. Операція вдалася, але організм був виснажений літаками, які мали допомогти до заакліматизування малпячої печінки у людському організмі.

Королева Американського Конкурсу Краси на балі „Думки"

Хор „Думка" запросив на свій Новорічний Баль, що відбудеться в суботу 11 січня в готелі Ню Йорк - Гілтон, родину п. Михайла Митренка. Останніми місяцями американська і світова преса часто пише про доньок п. М. Митренка, що брали участь в американських конкурсах краси. На одному з них титул королеви краси міста й стейту Ню Йорк признано панні Марусі, а на другому перше місце здобула панна Михайлина Митренко. Згодом обидві вони брали участь у двох різних конкурсах на „Міс Америка" і Михайлина здобула корону і титул „міс ЗДА" та репрезентувала Америку на конкурсі „Міс Юніверз" в Лондоні.

Ґана звертається в сторону комунізму

Аккра. — Диктаторські методи правління президента Ґани Кваме Нкрумаха і „соціялістична" демагогія, якою постійно орудує його режим, щораз більше штовхають ту країну в сторону комунізму — стверджують всі тамошні закордонні обсерватори. Названий ґанський диктатор зосередив у своїх руках повну ідеологічно - політичну контролю над життям в Ґані та контролю над судівництвом, освітою і вихованням, адміністраційним апаратом, військом, поліцією і закордонною політикою. Він заповів „тотальну війну капіталізмові", а державне ґанське радіо раз-у-раз проповідує „чистку" всіх ділянок громадянського життя з „антипрогресивних елементів". Нкрумах „скасував" присуд Найвищого Суду, яким звільнено трьох високих урядовців від закиду державної зради і затримав тих урядовців надалі у в'язниці, а самого того найвищого суддю замкнув у кацеті. Так само арештовано видатних адвокатів і інших професіоналістів і інтелектуалів. Західні обсерватори твердять, що оприлюднена світлина, як-то Нкрумах унешкідливлює уніформованого атентатчика на нього, була зроблена після атентату, в кімнаті, себто просто пофальшована, щоб збільшити повагу диктатора. Взагалі піддається під сумнів цілий той таємничий атентат. Додаток до конституції, запропонований Нкрумахом, взятий живцем із тексту совєтської конституції.

● **Прихильники Генрі Кебота Ладжа**, теперішнього амбасадора в Південному В'єтнамі, заснували в сімох різних містах Америки комітети для сприяння його кандидатури на президента ЗДА від Републіканської партії. Сам він кількакратно заявив, що не кандидує, але його прихильники вважають, що можна буде йому кандидатуру „накинути".

У СВІТІ

● **Пакістанські й індійські мусульмани** надзвичайно врадувані, бо віднайшлась кришталева посудина, в якій — в одній мошеї в Стрінігарі — переховувано „волос Мохаммеда". Злодії вкрали ту посудину в минулому тижні, покривши великим смутком тамошніх мусульман. Індійський прем'єр Неру окремою депешою ґратулював прем'єрові Кашміру за віднайдення релігійної пам'ятки.

● **Комуністичний Китай** нараховуватиме під кінець 1964 року 750 мільйонів населення, себто на 100 мільйонів більше, рахуючи від 1957 року. Чу Ен-лай старався в інтерв'ю у Каїро злегковажити проблему перенаселення Китаю, заявивши, що „це небагато в порівнанні з величезною територією і пребагатими природними багатствами Китаю". Насправді панують там велика нужда і хронічний пів-голод.

● **У Південній Кореї** військові суди засудили в кількох тижнях, у коротких відступах часу, трьох корейських військовиків за вбивство своїх військових зверхників — з пімсти за наложені на них кари за різні провини. Південно - корейська громадська думка стурбована упадком дисципліни у війську, та водночас грубою поведінкою вищих старшин.

● **До Швайцарії**, внаслідку заходів Міжнародного Червоного Хреста з його централею в Женеві, переїхало кількасот тибетських втікачів, що жили на еміґрації в Індії. Вони поселені головно в східньо-швайцарській німецькій частині, серед швайцарських німецьких селян. Крім них різні швайцарські родини прийняли до себе 120 тибетських сиріт. Швайцарська преса з найбільшим признанням пише про роботящість, чесність і хист тибетців.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник — Ukrainian Daily
FOUNDED 1893

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: На рік — $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. — В Джерзі Сіті і закордоном: — На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. — Для членів У. Н. Союзу, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. — За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
Чеки і mony orders вис тавляти на: "Svoboda"

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J. 07302

Наслідки паломництва

Очевидно, що сьогодні ще неможливо оцінити в усій ширині значення такої надзвичайної події, як перша в історії Католицької Церкви подорож її Голови до Святої Землі і перша за останніх 500 років зустріч Римського Папи з Вселенським Патріярхом Православної Церкви. Проте, вже нині можна погодитися з тим римським коментатором, який ствердив: „Коли впродовж трьох коротких днів голова Католицької Церкви двічі стискав руки мусульманського монарха та жидівського президента і двічі цілувався з православним патріярхом, то мусять прийти зміни в дотеперішньому характері Католицької Церкви". І ці зміни не будуть односторонніми. Змінюються духові критерії в усьому християнському світі. Змінюється основний підхід до справи віри та Церкви і до ролі, що її має грати християнізм. І коли нині говориться ще про теологічного характеру перешкоди на шляху до церковної єдности, то на дальшу майбутність здійснювання цієї єдности мусить мати глибокі також суто політичні наслідки.

Вже нині можна оцінювати паломництво Папи Павла VI до Святої Землі як перший за довгі роки акт власної творчої ініціятиви західнього світу. Коли порівняємо це відважне рішення Папи і всі його промови на терені Йорданії й Ізраїлю, депеші, що в його імені розіслано до 224-ох володарів, установ та організацій світу, і його та Патріярха Атенагораса підкреслювані заяви, що „Господня Правда" має запанувати у світі, — коли порівняємо ці виступи з тупцюванням Заходу у хвості подій, накидуваних московською і пейпінґською ініціятивою, то побачимо величезну різницю між пасивністю світських державних мужів і активністю Апостольської Столиці за її двох останніх голів. Ще нема єдности в християнському світі, і шлях до тієї єдности встелений, як ствердив сам Папа, багатьма перешкодами. Але розпочалось проламлювання цих перешкод. І воно куди реальніше, як розрекляноване „проламлювання льоду" між Сходом і Заходом атомовим договором. Бо коли миролюбні заяви виголошують кремлівські володарі, то їм ніхто не може вірити. Всі їхні заяви і договори це тільки тактичний засіб до цілі — завоювання світу. Коли ж Римський Папа і Царгородський Патріярх деклярують своє бажання довести до єдности в християнському світі, то це не пусті слова, а межові стовпи на історичному шляху.

Ще нема єдности в цілому християнському світі, але коли ця єдність буде осягнена, тоді постане могутній фронт Христових Ідей, що автоматично протидіятиме фронтові атеїзму і тиранії. І ще могутніший духовий антикомуністичний фронт зарисовується на обріях майбутности: сотні мільйонів глядачів мали нагоду бачити на телевізорах, як то багатотисячні маси йорданських мусульман і ізраїльських жидів ентузіястично вітали Папу. Ті багатотисячні маси бачили в ньому не голову Католицької Церкви, а саме проповідника Божої Правди на землі, яка є єдиною, хоч різні віровизнання по-різному її інтерпретують.

Ось чому комуністична преса за залізною заслоною наче води в рот набрала. Щойно на третій день перебування Папи на Середньому Сході московські „Ізвєстія" принесли про те ширшу згадку. Комуністичні вожді відчули, що та історична подія вагітна смертельною для них загрозою. Не мають Папа ані Патріярх дивізій за собою, — як глузував Сталін, — але мають вони ту зброю духа, яка може знищити і раніше чи пізніше напевно знищить усяку неправду і тиранію, як уже нераз перемагала їх у минулому.

Совєтська інтервенція

Совєтська амбасада у Вашингтоні формально вмішалася в справу пам'ятника Тарасові Шевченкові в столиці країни, поширюючи відоме „Слово" діячів культури підсовєтської України „до українців, до всієї української громади в США, до Комітету пам'ятника Т. Г. Шевченку", пра яке інформувала „Свобода" в своєму виданні із 6-го грудня 1963-го року за київською „Літературною Україною" з 29-го листопада минулого року, в якій це „Слово" було надруковане із вступною, редакційною лайкою на „буржуазних націоналістів". Обширний коментар на це „Слово" був надрукований в „Свободі" з 10-го грудня минулого року. Тепер, як про це інформує „Вашинґтон Пост" з 7-го січня 1964-го року, „Совєтська амбасада вмішалася вчора в суперечності (в справі пам'ятника) Шевченка, поширюючи листа, що піддержує пропонований пам'ятник українському поетові у Вашинґтоні".

З дальших інформацій „Вашинґтон Пост" виходить, що совєтська амбасада переслала американській пресі поширюване „офіціяльною совєтською пресовою аґенцією" в англійському перекладі згадане „Слово" - листа діячів культури підсовєтської України. „Вашинґтон Пост" реферуючи коротко того листа та факт, що його поширює совєтська амбасада у Вашинґтоні, наводить з того листа головно „рішучий протест" авторів листа проти „спроб недругів Радянського Союзу використати творчість поета проти нашої країни, проти вселюдської справи — боротьби за мир". „Вашинґтон Пост" від себе додає, що „це відноситься до анти - совєтських цілей деяких американських спонсорів пам'ятника", та що „з уваги на тактику цих спонсорів в здобутті конґресової апробати пам'ятника та з уваги на сумнівну вартість і значення поета пам'ятник став предметом дебат". Газета інформує дальше, що Комісії запропоновано перевірку її апробати пам'ятника на її лютневому засіданні".

Відкрита інтервенція совєтського уряду в справі пам'ятника мала свій відгомін також в ряді інших американських газет, між ними у філядельфійському „Ди Филаделфія Інквайрер", який у виданні з 9-го січня цього року в рубриці вісток із Вашинґтону інформує про „Пам'ятник під обстрілом". В інформації подається коротко про зусилля поставити цей пам'ятник з боку американських громадян українського роду, що є „сильно антикомуністичні та бажають здобути незалежність України від Совєтського Союзу". Газета вкінці інформує, що „Совєтська амбасада для заплутання справи також підтримує пам'ятник Шевченка".

Формальне й офіційне поширювання совєтською амбасадою у Вашинґтоні листа „слова" діячів культури підсовєтської України розвіває останні сумніви — якщо такі ще хто міг мати — щодо справжніх авторів того листа і його провокаційного призначення: „скомплікувати" — як пише лагідно філядельфійський американський щоденник — справу пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашинґтоні, — точніше — піддержати „Вашинґтон Пост" у його кампанії проти пам'ятника. Вражає, що „Вашинґтон Пост", започатковуючи акцію проти пам'ятника відомою статтею „Шевченківська афера", вже тоді повторив видвигнені раніше совєтською пропаґандою арґументи проти пам'ятника. Передана тепер у „Вашинґтон Пост" інформація про формальну совєтську інтервенцію в справі пам'ятника Т. Шевченка тільки потверджує висловлену вже раніше на цьому місці опінію про облудний і підступний характер коментованого „Слова".

ПРОЦЕС ПОЛКОВНИКА АРҐУ

Мюнхен. — 1919-го року, коли Гітлер із своїми шістьма товаришами створив у Мюнхені Націонал - Соціялістичну Німецьку Робітничу Партію, баварська столиця стала „містом руху", простіше сказавши, — містом неспокою. Тут влаштовували свої перші масові демонстрації гітлерівці, тут, недалеко Мюнхену, створено перший концентраційний табір в Дахав, а в Міщанській Пивоварні гомоніли щороку промови вождів німецького фашизму. 1940-го року в тому ресторані був зорганізований „замах на вождя", в якому загинуло кілька „малих партійних товаришів". Гітлер із своєю елітою встиг покинути залю перед атентатом.

І після другої світової війни неспокійно і шумно в Мюнхені. Тут перебуває політична еміґрація різних народів, і, на жаль, час від часу повторюються убивства з політичних причин.

25-го лютого минулого року в Мюнхені схоплено Антуана Арґу, провідника французької терористичної організації ОАС (організація таємної армії), що вела боротьбу проти уряду де Голя. Ще й досі невідомо, хто зорганізував це схоплення і хто перетранспортував Арґу до Парижу.

Арґу належить до тих фанатичних колонізаторів, що ніяк не хочуть помиритися з відділенням Альжиру від Франції і винуватять де Голя в „національній зраді". Члени ОАС кілька разів підготовляли замах на життя президента де Голя, але неуспішно. Однак, як показує убивство президента Кеннеді — „лихо ніколи не спить". Тому французькі органи безпеки рішилися на такий надзвичайний крок, як схоплення полк. Арґу на німецькій території.

Французький уряд заперечує свою участь у схопленні Арґу. Говорилося, що він якимсь чином був знайдений зв'язаний у Парижі, і там його заарештувала поліція.

Схоплення людини на чужій території заборонене міжнародним правом. Суспільна думка і преса в Німеччині осудили викрадення полковника Арґу. Проте німецький уряд не поставив рішучого домагання до Франції — видати його. Канцлер Аденауер не хотів ставати в обороні людини, яка готувала смерть ген. де Голеві. Така вимога порушила б атмосферу дружби між Аденауером і де Голем, яка була створена і закріплена спеціяльним договором між обома країнами. Отож, про Арґу просто — „забули".

Але наприкінці грудня в Парижі призначено судовий процес проти Арґу. Адвокати оборонці дали підсудному раду, щоб мовчав і не відповідав на питання суддів: мовляв, суд не має права судити людину, схоплену на чужій території. До Бонну адвокати звернулися із запитанням, чи німецький уряд домагався від Франції видати Арґу і повернути його в Німеччину, бо французьке міністерство закордонних справ ствердило в листі до надзвичайного суду, що Бонн не висилав жадної ноти в справі Арґу. В дійсності, німецьке міністерство закордонних справ передало 12 грудня 1963-го року французькому послові в Бонні вимогу видати Арґу. Але цю вимогу французький уряд не вважав за „ноту".

Тому судовий процес проти Арґу, що почався 26-го грудня, ішов далі. Тільки після повороту канцлера Ерґарда з Америки, 30-го грудня переслано формальну ноту до французького уряду про видачу Арґу. Однак, французький уряд відмовився дискутувати питання леґальности появи Арґу в Парижі і вимогу німецького уряду щодо його видачі на територію Німеччини. Арґу засуджено на досмертну тюрму.

Живемо в добі, коли право політичного азилю не шанується. Не маємо ніяких симпатій до „колонізатора" Арґу. Але можна було б знайти інший шлях, щоб унешкідливити його терористичну діяльність і зберегти засади міжнародного права. Бо коли міжнародне право порушене в однім випадку, то це творить поганий прецеденс на майбутнє.

Для німців схоплення Арґу на території федеральної республіки було порушенням суверенних прав Німеччини урядом хоч і союзної, але чужої держави. Справа схоплення Арґу буде предметом дискусій в німецькому парляменті. Тут пригадують, що свого часу швайцарський уряд рішучим протестом добився видачі німецького журналіста Якоба, що був схоплений аґентами Гітлера і вивезений до Німеччини.

П. А.

Рокефеллер уважає Джансона сильнішим кандидатом як Кеннеді

Бостон, Массачусетс. — В часописі „Монітор" появилося інтервю співробітника цього часопису Г. Сперлінґа з нюйоркським губернатором Нелсоном А. Рокефеллером, який заявив, що „Джансона важче буде перемогти у виборах цього року, як Кеннеді". Але Рокефеллер потішається тим, що Джансонові не вдасться здобути голосів меншостевих груп, які підтримували Кеннеді, хоч і Джансон „вже кинув на себе плащик лібералізму Кеннеді". В південних стейтах, як виявляють опитування, Джансон веде перед проти сенатора Голдвотера у відношенні 4 до 1. Групи бизнесменів на Півночі є прихильніші до Джансона в порівнянні з Кеннеді. Так само є і в південних стейтах, гадає Нелсон Рокефеллер. — Линдона Джансона не можна перемогти, але його можна „побити" в північній частині країни. Головні пункти Рокефеллерової програми: скріплення нашої оборони і зв'язків із союзниками ЗДА; змагання до зменшення числа безробітних; збільшити темп розвитку економіки; справа автоматизації праці та перевишкіл нефахових робітників.

● **В 1963-му році** в Нюйорському стейті було всього 8 випадків недуги поліо, а 10 років тому перед щепленням проти цієї недуги, кожного року пересічно на цю недугу хворіли понад півтори тисячі дітей в цьому стейті. Найбільше людей в цьому стейті вмирало від серцевих недуг; на другому місці як причина смерти є недуга пістряка.

Мих. Килимний

ІНЖЕНЕР РУШЕНКО У ВЕЛИКІЙ ПОЛІТИЧНІЙ ГРІ

Курітиба. В грудні мин. р. несподівано вийшло назовні одне прізвище, втягнуте різними чинниками у велику, просто міжконтинентальну політичну гру. „Відкрив" його для широкого світу голова уряду червоного Китаю, — Чу Ен-лай, перебуваючи в Єгипті.

На запрошення диктатора Єгипту, Нассера, Чу Ен-лай з численним почетом приїхав оглядати будівництво греблі і гідроелектрівні у знаній ще з біблійних часів пустельній місцевості Асун. Як відомо, згадане будівництво провадять совєтські фахівці. Відомо також, що Чу Ен-лай відвідує афро - азійські країни з метою створити протимосковський бльок, очолений червоним Китаєм. Не дивно, що слідом за червоно - китайським прем'єром до Асуну посунули з Каїро журналісти з багатьох країн, зокрема бразилійські, сподіваючись цікавих сенсацій. Вирізняємо бразилійських працівників пера тому, що вони дуже докладно описали ту подію, і тому, що вона має своєрідне продовження в самій Бразилії. Але не забігатимемо наперед.

Усе обійшлося без сенсацій, тобто в Асуні ніхто нікого не побив, ніхто ні в кого не стріляв, навіть брутальних чи образливих слів там не почули. А проте, як запевняють бразилійські журналісти, зустріч вийшла цікавою і дала багато матеріялу до надуми.

Відвідувачів з червоного Китаю офіційно доставив до управління будівництва і познайомив з його керівниками губернатор Асуну. Численних гостей, також офіційно, зустрів головний керівник усіх совєтських фахівців, що працюють на греблі, інженер Рушенко. Губернатор і Рушенко почали розмову без перикладачів, користуючись французькою мовою. Чу Ен-лай також заговорив до Рушенка по-французьки. Так з першої ж хвилини зустрічі запанувала французька мова, і перекладачі, виявилося, були зовсім непотрібні. Хоч „общепонятний язик" Чу Ен-лай знає, не кажучи вже про совєтських фахівців, московщину зручно й дипломатично обійдено, поза всяким сумнівом, внаслідок бажання керівника червоно - китайського уряду.

Китайцям показали все будівництво, а потім на їх честь влаштували бенкет.

Урочисту промову, теж французькою мовою, виголосив Чу Ен-лай. За пресовими звітами, у зв'язку з тим, що серед совєтських техніків на Асуні, включно з головним їхнім шефом, інженером Рушенком, є багато осіб неросійської національности, Чу Ен-лай ні разу не вжив слова „російські", а говорив тільки про „совєтських" техніків. Він підкреслив свою особисту повагу до совєтських інженерів і техніків, особливо до фахівців від будівництва гідроелектрівень. Дав найкращу оцінку перебігові робіт на Асуні, сказавши, що всім баченим захоплений. Виразно нав'язуючи до українського походження Рушенка, червоно-китайський прем'єр сказав, що ті люди, які 30 років тому „зробили чудо" на Дніпрі, побудувавши Дніпрельстан, тепер „ще більше чудо" вивершують над Нілом. На думку Чу Ен-лая, інженер Рушенко є найвидатнішим сучасним фахівцем з гідробудівництва, і з закінченням спорудження Асунської греблі, про яку мріяли ще в біблійних часах, його ім'я ввійде в історію світового прогресу.

Зворушений Рушенко підійшов до промовця, міцно стис йому руку і тут же французькою мовою виголосив промову - відповідь. Після того з Рушенком сам-на-сам деякий час говорив Чу Ен-лай, а далі головний інженер Асунської греблі відбув довгу розмову з послом червоного Китаю в Єгипті Шен Ші-канґом. Зміст тих розмов для кореспондентів залишився невідомим.

Бразилійські часописи вказують на добру поставу Рушенка, вишуканість його манер, на його досконале знання французької мови. На присутніх Рушенко справив враження великосвітського пана і, безперечно, певного себе фахівця першої кляси. Хоч про політику під час зустрічі не згадувалось жадним словом, бразилійські кореспонденти вичували її в кожному вислові, в кожному русі Чу Ен-лая. Щодо інженера Рушенка, то, на їх думку, він не є ніяким політиком.

Журналісти здогадуються, що Чу Ен-лай хотів прилюдно підкреслити, звичайно, з пропаґандивною метою, різницю в ставленні червоного Китаю до інтеліґенції СССР, з одного боку, а до комуністичної верхівки в Кремлі з другого.

Не встигли бразилійські часописи оприлюднити звіти про зустріч на Асуні, як її своєрідне продовження знайшло собі місце в самій Бразилії. І сталося це всього за яких 3-4 дні по тих звітах.

Як відомо, в Бразилії серед провідних осіб, ще від часів президента Жуселіна Кубічека, який у диких місцевостях побудував столичне місто — Бразилію, існує, можна сказати, ідея - фікс споруджувати щось надзвичайне, велике в хащах та пралісах, куди й доступитися можна тільки при допомозі парашута. Тим часом мало хто турбується тим, що в центрах давно залюднених і під кожним оглядом набагато більше від інших розвинених естад, як Сан Павльо, Парана, Санта Катаріна, Ріо Ґранде до Суль, бракує електрики не тільки для звичайних людей, але й для промислових підприємств. Нестачу її офіційні кола пояснюють . . . несприятливою погодою: коли посуха, кажуть, що „сонце випило воду з резервуарів", коли ж приходять дощові місяці, тоді повідомляють, що „вода залляла електричні станції та підстанції".

Теперішній президент республіки, Жвон Гулярт, також захопився ідеєю „опанування хащів". Отож на бразилійських окраїнах, на кордоні з Параґваєм, в місцевості Сете Кедас (Сім Порогів), мріє він розпочати будівництво великої гідроелектрівні.

Згадану місцевість уже оглядали американці, японці, німці, французи. Під кожним оглядом, труднощі для будівництва тут величезні. До того ж електричний струм звідти доведеться тягнути на 900 кілометрів, а щоб створити нові міста із заводами та фабриками і села з культурним сільським господарством, потрібно багато років і коштів.

Президента Гулярта годі переконати у фантастичності його ідеї, нічого не вдіють тут і найлогічніші арґументи. Одним словом, „лаври" Кубічека не дають йому спокою.

І сталося так, що через 3-4 дні після оприлюднення бразилійською пресою звітів про зустріч Чу Ен-лая з інженером Рушенком на Асунській греблі, Нікіта Хрущов безпосередньо з Москви запропонував президентові Жвон Гуляртові „допомогти технікам і матеріялами" побудувати гідроелектрівню на Сете Кедас. Президента Бразилії відвідали три совєтські інженери (при чому один з них із дирекції будівництва Асунської греблі) і подали йому на розгляд свій плян будівництва.

За пресовими повідомленнями совєтські інженери запевняли президента, що при спорудженні гідроелектрівні будуть стосовані „найпередовіші методи" будівельних робіт, отже справа має піти так добре, як і в Єгипті.

Умовляючи президента Гулярта і інших міродайних осіб, совєтські представники пригадують ту високу оцінку червоно - китайського прем'єра, яку він дав будівництву греблі на Нілі, особисто інженерові Рушенкові та всім фахівцям із СССР, що працюють в Асуні. Тим то тяжко ствердити, хто більше пропаґандивно скористає від Асунської зустрічі, Чу Ен-лай чи його московські противники. У політиці таке буває — надумав одне, а вийшло зовсім інше.

Справу будівництва гідроелектрівні на Сете Кедас ще не вирішено. Чи почнуть її будувати тепер, в умовах неймовірної розхитаности і кволости бразилійських фінансів, чи відкладуть на майбутнє, чи візьмуться до тієї справи американці, японці, французи чи совєтчики, чи створено буде для того якусь інтернаціональну компанію — все це стане відоме лише згодом.

Москва в Асуні провадить будівництво з пропаґандивною метою, щоб здобути собі симпатії в афро - азійських країнах та міцніше загніздитися в самому Єгипті. З тією ж метою взялися б большевики будувати гідроелектрівню на Сете Кедас.

На хвилях тієї великої гри і виплив інженер Рушенко. Хоч він, як твердить бразилійська преса, зовсім не політик, його ім'я тепер широко згадується в різних країнах. Совєтським представникам бразилійські кореспонденти ставили таке питання: „чи огляне інженер Рушенко Сете Кедас?"; „чи інженер Рушенко консультуватиме це будівництво?"; „чи інженер Рушенко може на когось залишити будову в Асуні, а очолити будову в Бразилії?" . . .

о. Николай Вояковський

ПРАВДИВА ЛЮБОВ ДО БАТЬКІВЩИНИ

(Присвячую товариствам і організаціям, що їхнім гаслом є: „Бог і Батьківщина" — „Бог і Україна")

I

„Просим Тебе, Царю,
Просимо всі нині,
Верни славу, даруй волю
Нашій неньці Україні."

Церковний письменник Тертуліян, що жив у II столітті, сказав: „Людська душа вже із своєї природи є християнська". Цими словами Тертуліян хотів ствердити, що християнська віра, достосована до вимог розуму і серця, так узгіднена з потребами душі і тіла людини, що вистачить лише добре її пізнати, щоб прийняти без ніяких застережень. Тільки люди упереджені і засліплені ненавистю до всього, що шляхетне та високе, можуть виступати проти християнської религії. Але скоро тільки людина пізнає науку Христа, її душа, „з природи християнська" захоплюється красою Христової религії і знаходить своє щастя в Христі.

Основою, фундаментальним законом християнської религії є любов. Любити Бога понад усе, а ближнього, як самого себе! Сам Христос прилюдно заявив: „На цих двох заповідях увесь закон і пророки стоять" (Матей XXIII, 40). А вказуючи на безконечну любов Отця Небесного, Спаситель закликає нас: „Будьте звершеними, як і Ваш Отець Небесний є звершений" (Матей: V, 48). Знову ж, маючи на увазі людей як спільноту, закликає нас до взаємної любови, зазначаючи, що „по цім пізнають всі, що ви мої ученики, коли любов матимете між собою" (Йоан: XIII, 35). Та ця взаємна любов має стреміти аж до ідеальних висот, бо, як каже Ісус Христос, „більшої від сеї любови ніхто не має, щоб хто свою душу положив за своїх друзів" (Йоан: XV, 13). Так, отжеж, передусім члени тих організацій і товариств, що їхнім гаслом, їхньою девізою є два слова великого значення: Бог і Батьківщина, повинні бути ревними і неструдженими носіями любови до Бога і любови до ближнього.

Служба Батьківщині, тобто Рідному Народові, для його волі і слави, вливає в душу любов та посвяту для рідної справи. А така з посвятою служба Батьківщині є рівночасно службою Богові.

I.

Хто є Бог? — на це питання відповість кожна дитина, що Бог є найвище Єство, найсовершенніший, сам від себе, що все сотворив і всім управляє. Кожний з нас знає, що Господь Бог сотворив нас на те, щоб ми Його пізнавали, щоб ми Його любили, щоб ми на цьому світі вірно Йому служили і так осягнули свою мету у щасливій вічності.

А що є Батьківщина? — Спитайте тих героїв, які за ідею визволення своєї Батьківщини літами перебували на засланні в далеких сибірських нетрях. Спитайте тих, що коротали свої молоді літа по тюремних казематах, по кацетах — тільки за те, що хотіли волі для своєї Батьківщини. Спитайте тих, що їхню боротьбу за волю Батьківщини увіковічнено в стрілецькій пісні словами: „Як ідуть в бій, то співають — і зі співом умирають . . .". А коли „встоятись не було сили", і на деякий час замовкли, то при першій нагоді, ах!, якже грізно зашуміли ліси у нашій Батьківщині, як зароїлось в них від героїв, що все своє життя поставили на карту: „добути або дома не бути!"

Слово Батьківщина — пригадує нам нашу бувальщину і нашу славу. Вона пригадує нам рідну мову, пригадує наші питомі звичаї, які слід нам шанувати, бо ними різнимося від інших народів. Пригадує нам красу народньої ноші, народних строїв. Пригадує наші старі традиції при різних нагодах та народніх святкуваннях. Та, попри радісні спомини про колишню славу, нині слово Батьківщина завдає нам тугу і смуток, бо, хоч пролито потоки рідної крови, хоч тисячі найкращих синів і доньок нашого народу лягло в боротьбі за волю — Україна ще й досі в кайданах.

Батьківщина — це земля наших батьків, де вони жили, де працювали, віддаючи сили свого тіла й духа за неї і для неї, де перепліталось їхнє горе й радість, думи й мрії, де вони й склали свої кості. Таким чином слово Батьківщина є для нас найдорожчим. І хоч її доля викликає в нашому серці журу, а часом витискає з наших очей і гіркі сльози, є осередком наших бажань і думок, як це гарно висказує поет:

„Поки живуть думки
в душі моїй,
Про тебе, Ненько,
думати не кину . . ."

II.

Які наші обов'язки супроти Батьківщини? — Першим і найважливішим нашим обов'язком є любов до рідного народу, любов до рідної землі. Цей обов'язок такий давній, як сама душа, а такий святий, як все, що вийшло з Божих рук. Бо, як каже французький архиєпископ Рамадіє (1880), „Діло Боже не було б звершеним, якби Господь не вклав цієї любови у наше серце".

Любов до Батьківщини це таке могутнє почування, що деколи, особливо у боротьбі за волю народу, вимагає від нас навіть жертви життя. У нашому національному гимні це виразно сказано: „Душу й тіло ми положим за нашу свободу . . ." Так і поет закликає нас:

„Хай кат жене, а ви любіть
Свою окрадену родину!
За неї сили до загину,
А навіть душу положіть!"

Любити свою Батьківщину велить сам Бог, і про це навчав Ісус Христос не словами, а ділами, прикладом своїм. Христос так любив свою Батьківщину, що навіть заплакав, бачачи в будучності руїну столичного міста Єрусалиму, про що розповідає святий Євангелист Лука у XIX-ій главі свого Євангелія. То чи могли б ми називатися Його іменем — християнами, якби не наслідували Його прикладу і не любили своєї Батьківщини?

Тому Христова Церква, по всі часи, накладала на вірних, як християнський обов'язок — любов до своєї Батьківщини. Так учив св. Амврозій, кажучи: „Шукаю щастя, слави, та не знаю більшого щастя над те, як служити Батьківщині; не знаю більшої слави над ту, коли хто забуває за себе й своїх, щоб своє серце віддати Батьківщині". Тому Синоди й Собори пригадують, щоби вірні сповняли обов'язок любови, а Арелятенський Собор з 314 року накладає церковні кари на тих, хто в битві виявився б боязливим. Тому найвищі керманичі, Римські Папи, вчать і наказують любити Батьківщину, а в потребі йти за неї і на смерть. (Папа Лев XIII „Про головні християнські обов'язки" з 10 січня 1890 року).

Якщо любов до Батьківщини є велика та щира, тоді є готовість до жертв і поривів. А якщо вона оперта не тільки на самому розумі й почуваннях, але і на религії — тоді любов до Батьківщини є чеснотою, тоді вона — найбільший скарб і непереможна сила народу. Чим більша небезпека загрожує тоді Батьківщині, тим більше вогненно палає любов до неї в серці народу. Тоді підноситься дух, тоді родяться герої, тоді народ не знає, що це є зневіра, бо надія гартує його сили, і навіть на руїнах Батьківщини починає він протинаступ, посвячуючи все для перемоги.

III.

Як маємо виявляти нашу любов до Батьківщини? — У відповідь на це питання наведу слова Вашингтона: „Религія і обичаї є конечними підпорами загального добра, і не любить Батьківщини той, хто підкопує ці могутні підойми людського щастя". Так, бо хто не визнає Бога, той не визнає і жадної власти в своєму народі. Той є прихильником так званої „гуляйпільщини", що все руйнує тільки тому, щоб руйнувати, але ніякої позитивної праці не робити, бо не вміє нічого путнього зробити для загального добра.

Отже, виявом нашої любови до Батьківщини є в першій мірі карність. Карність — це перша національна заповідь і найвища громадянська прикмета. Уміти щиро підкорятися проводові — значить робити найліпшу роботу для свого народу. Правдива любов до Батьківщини виявляється не високопарними словами, а вчинками, ділами!

УСЯ ЦЬОГОРІЧНА КОЛЯДА НА ХАРИТАТИВНУ АКЦІЮ ЗУАДК!

Пожертви висилати: UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE 5020 OLD YORK ROAD — PHILADELPHIA 41, PA.

КООПЕРАТОРИ УКРАЇНСЬКОГО ШИКАГА СЛІДАМИ ДАВНІХ ТРАДИЦІЙ

Шикаговські кооператори, окрилені спогадами про славне минуле нашої старокрайової кооперації, рішили зробити спробу відновити ту традицію в умовинах благодатного життя в Америці, де добробут часом присипляє національні почування. З тією метою дві кооперативи — Федеральна Кредитова Кооперація „Самопоміч" і Українсько - Американське Кооперативне Т-во „Самодопомога" влаштували 31 серпня і 1-го та 2-го вересня 1963 „Кооперативний Фестиваль" в кооперативній оселі Равнд Лейк, такій привабливій для дозвілля. Для цього створили комітет в складі: Любимир Кузик, Петро Гула і Анатоль Васинчук.

При великому здвизі українського громадянства і почесних американських гостей почалося кооперативне свято піднесенням українського й американського прапорів. При звуках апелю, що заграв на сурмі сумівець Марчук, представники молодечих організацій СУМА, Пласту й МУН-у взірцево виконали належний церемоніял. Тоді господар оселі д-р П. Вигінний відкрив урочистість.

З головніших точок програми слід в першу чергу відмітити „Кооперативну годину" і панель, які мали на меті впровадити гостей фестивалю в кооперативну атмосферу. Ту годину і панель коротко відкрив і ними провадив президент федеральної кредитової кооперативи Роман Мицик.

Вступний реферат виголосив відомий в Шикаґо кооператор інж. Богдан Білинський. Він насвітлив часи розвитку кооперації на Рідних Землях, що стали живою іньєкцією для відродження кооперативного руху і на еміграції. Директор Ом. Плешкевич доповідав на тему: „Які найважливіші моменти доцільности розвитку кооперативного руху в Америці. Ось його тези: Американська кооперація стала одиноким засобом допомоги відсталим країнам Південної Америки. Американська кооперація тепер оформлює цілу кооперативну систему в світі, а зокрема в Европі. Вона відограє велику господарську ролю („кюни"), підносячи життя в недорозвинених країнах, наприклад в Африці.

Другим доповідачем був дир. Осип Дацко про засоби й можливості розвитку української кооперації в Шикаґо. Він вказав на великі й необмежені, на його думку, можливості. Зокрема підкреслив значення кооперативної пропаганди та особистого контакту з громадою. На закінчення він подав свої проєкти дальшої розбудови кооперативної оселі і кооперативної крамниці.

Третім промовляв Ст. Скробач, директор кредитової кооперативи, про ролю молоді як пересмців кооперативних надбань. Він доказував, що молодь є всюди однакова своїм характером і виявами своєї волі. Але її світогляд твориться тією виховою, яку вона дістає. Щоб впровадити її в організоване кооперативне життя, треба дати їй тут такі самі умови, які б вона діставала в інших інституціях і підприємствах.

На увагу заслуговує бенкет, в якому крім маси кооперативного членства, яких було до 300 осіб, взяли участь і представники американського кооперативного світу в числі 25 осіб, головно членів центральних кооперативних федеральних установ. Бенкет відкрив привітальним словом гостей президент кредитової кооперативи „Самопоміч" директор Роман Мицик. Головну промову виголосив начальний деректор і делеґат американської Кооперативної Ліґи Вілліям Брітцке, який висловив щирий подив, що українські кооператори так уміло звертають увагу на найважливіший, на його думку, „момент" — на молодь. Похвальними словами констатував цю чинність нашої кооперативної оселі, де в різних організованих формах гуртується українська дітвора і молодь, починаючи від дошкільного віку і до студентів високих шкіл включно.

Змістовне слово сказав о. шамбелян Кнап з ідейною осторогою, що кооперативну установу, яка саме тепер виростає в значну національну силу, треба оберігати від різних непорозумінь та внутрішніх незгод, що могли б її ослабити або й нищити.

Неперевершений в своїх тостмайстерських здібностях та ще й з перфектним володінням англійською мовою, інж. Дм. Григорчук, він же голова Контрольної Комісії кредитової кооперативи „Самопоміч", знаменито бавив учасників бенкету своїми дотепами і вдалими спостереженнями про перебіг прийняття.

З програми фестивалю ще заслуговує на окрему увагу змагання відбиванки на весело між управами „Самопомочі" й „Самодопомоги".

Особливо вдоволено себе почувала молодь в суботу й неділю, коли вона захоплено забавлялася танцями при гарній оркестрі МУН'у під проводом І. Левковича.

Вищезгадана програма сконцентрувалася в неділю 1-го вересня, бо напередодні в суботу 31-го серпня була непевна погода. Через те, на жаль, не відбулися передбачені змагання за виїмком рибальського. Наші рибалки таки завзято ловили рибу. Коли ж вечоріло і на Равнд Лейку зібралося повно гостей, то рибалки зарепрезентувалися своїм вдало організованим прийняттям - вечерею. Весь цей рибацький контест провадився під керівництвом інж. Миколи Фещенко - Чопівського.

Для повноти вражень з цього кооперативного свята не можна проминути факту спонтанної щиро - сердечної зустрічі громадянства з колишнім довголітнім директором кооперативної оселі Равнд Лейку і заслуженим кооператором Михайлом Гарасимом, що через недугу останні роки не брав активної участи в кооперативнім житті.

Через непогоду в понеділок не відбулися спортові гри.

Шикаґовський кооперативний фестиваль пройшов з повним успіхом. Всі точки його програми виконувались дружньо, в красі ідейного піднесення та взірцевої кооперативної співпраці. Ініціятива одиниць знайшла призвання серед ширшого кооперативного громадянства.

Почуття душевного зближення, взаємної призни та дружби й вдоволення з приємно зужитого дозвілля надовго лишиться в спогадах учасників. **О. М.**

ЗАКЛИК КОМІТЕТУ ІМ. О. А. ГОНЧАРЕНКА

Комітет ім. о. А. Гончаренка, 423 Jefferson Strret, N.E., Minneapolis 13, Minn., збирає всякі дані про о. Гончаренка, як фотографії, витинки з газет та інші інформації. Иде нам головно про знімки з його рідного села Кривинь на Київщині.

За Управу:
Ф. Луців.

Українська Щадниця у Філядельфії

28-го жовтня 1963 р. Українська Щадниця у Філядельфії відбула Річні Загальні Збори.

Українська Щадниця заснована по першій світовій війні з ціллю нав'язання господарської співпраці з вільною тоді Україною та, на жаль, воєнні події унеможливили зреалізувати цю запляновану головну ціль Щадниці.

До часу господарського заломання в 30-их роках, у ЗДА, Щадниця досягла була оборотового фонду коло мільйона долярів. Одначе під час господарської кризи активи Щадниці змаліли до мінімуму. Завдяки тільки відданости кільканадцятих членів, які з повним довір'ям своїми грошовими вкладами помогли зберегти Щадницю від цілковитої ліквідації та допомогли перетривати кризу, задержалась ця потрібна господарська установа аж до приїзду нової іміґрації.

Від 1951 року діяльність Щадниці оживилася і з року на рік її оборотові фонди зростали. В 1951 році членів-вкладчиків було 184, а майно виносило $200,534, в 1960 кількість вкладчиків зросла вже на 2,400, а майно осягло $2,098,088, а в 1963 році наша господарська установа розпоряджала вже $4,087,667 з 3,000 членів - вкладчиків і довжників. За останній рік ріст майна виносив імпозантну квоту $858,649.

В 1959 році Українська Щадниця купила в гарній дільниці Філядельфії поверховий дім і це ще більше уможливило поширити діяльність цісі корисної установи. Цей небуденний успіх Щадниця в першій мірі завдячує вмілому і фаховому проводові, який своєю господаркою здобув собі велике довір'я і признання місцевої української громади, а зокрема по одержанні забезпечення кожного конта до висоти $10 тисяч та піднесення дивіденди до 4%.

Українська громада Філядельфії свідома, що складаючи ощадності в своїй фінансовій установі, причиняється до її розвитку, а при цьому і сама матеріяльно користає більше як у чужих.

Крім ощадностевих вкладів Щадниця перепроваджує й інші фінансові орудки, уділяє позики на купно домів, фарм, будов, продає державні бонди, мові-ордери і т.п.

Такими господарськими досягненнями могла Рада Директорів похвалитися перед загальними зборами, на яких звітував президент Щадниці д-р Володимир Галан, а доповняли звідомлення заст. през. О. Тритяк і секретар Ів. Поритко. Над звітами була жива дискусія, в якій забирали голос: інж. І. Скіра, інж. М Каплистий, мґр. Т. Кульчицький, П. Чупрун, Ю. Десюк, д-р Ю. Рибак, М. Яремко, М. Зубик, д-р І. Скальчук та інші. В дискусії вказували на динаміку нашої господарської установи, сталий ріст і загальну силу та виказували признання вкладчиків-членів проводові підприємства.

У проводі Щадниці працюють добрі господарники, відомі ще на рідних землях та активні і тут у проводах наших громадських організацій. До Екзекутиви входять: д-р Володимир Галан, предсідник, Осип Тритяк, Йосиф Ганусей, заст. предсідника, Іван Поритко, секретар - скарбник, Іванна Білик, заст. секретаря і адв. Тома Дармопрай, правний дорадник, а до Ради Директорів по останніх зборах входять: Роман Дяків, Макар Каплистий, Юрій Лесюк, д-р Юрій Рибак, Іван Скіра, Пафнутий Чупрун і Йосиф Яворський.

Належить підчеркнути послідовну національну лінію, яку проводить наша Українська Щадниця від своїх дотацій, датків на національно-культурні цілі (стипендії на українознавство в Пенсилвенійському університеті, УВУ, пожертви Спортовому Т-ву „Тризуб" і т. д.) починаючи і своєю українською назвою кінчаючи, якої вона вживає у своїй пропаґанді в радіопередачах та друками і тим прославляє і популяризує українську справу.

Годиться зазначити, що зі всіх чотирьох діючих наших ощадностевих спілок в ЗДА — тільки філядельфійська Щадниця задержала свою українську назву і це зовсім не шкодить в її діяльності. Українська громада Філядельфії є горда зі своєї фінансової установи і цінить її значні досягнення та вдячна за ті користі, що Щадниця приносить громаді. **(Іп)**

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій

ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС СФУЖО

З ініціятиви й фундації радної м. Дітройту Марусі ..ек, створено при СФУЖО літературну нагороду для жінок-письменниць. У виконанні цісі постанови проголошуємо оцим П'ятий Літературний Конкурс СФУЖО.

Предметом Літературного Конкурсу є оригінальна сценічна п'єса, або інсценізація існуючого літературого твору, в осередку якого стоїть небуденна жіноча постать. Розмір сценічного твору довільний, однак побажане було б, щоб кількість осіб не була надто велика й декорації відповідали спромогам української сцени.

Нагороду призначено по $100. за оригінальний сценічний твір і інсценізацію.

Учасниками Конкурсу можуть бути жінки-письменниці аби всі ті жінки, що хотіли б ними бути.

Твори розгляне й оцінить Мистецьке жюрі, в склад якого входить — Оксана Керч. д-р Григор Лужницький та Ірина Винницька-Пеленська.

Реченець закінчення Конкурсу 31-го березня 1964 р.

Конкурсові твори слід надсилати в трьох примірниках під псевдонімом, подаючи справжнє прізвище автора в запечатаній коверті, на адресу канцелярії СФУЖО з дописcomposed „Для Комітету Літературної Нагороди":

WFUWO, 4936 N. 13th St.,
Philadelphia 19141, Pa.

Успіхи нашої молоді

Мирослава Мазурок

В цьому році Мирослава Мазурок закінчила з успіхом студії в Темпел університеті у Філядельфії зі ступенем Bachelor of science in Education. Мирося народилася в Україні і прибувши до Америки, учащала до української парафіяльної школи при Катедрі Непорочного Зачаття. Після закінчення гай скул, вступила до Темпел університету, де була секретарем, а опісля заступником голови українського студентського клюбу. Крім того була секретарем СУСТА та брала живу участь в житті громади. Між громадянством знана зі своїх виступів як здібна декляматорка. Тепер, викладаючи французьку мову в Кемден гай скулі, продовжує студії для здобуття ступня магістра. Мирослава є дочкою Степана і Іванни Мазурок і є членом 153 Відділу Народного Союзу. Мирослава була дописувачем „Веселки" у Відділі „Юні таланти".

Новий осередок ТУСМ-у в Сиракюзах, Н. Й.

Заходом голови Управи ТУСМ-у інж. Богдана Кульчицького створена у вересні 1963 ініціятивна група в місті Сиракюзах скликала 5-го жовтня 1963 основуючі сходини Товариства Української Студіюючої Молоді ім. М. Міхновськоог, на яких заложено новий Осередок Діяльности ТУСМ-у. Присутніх було 20 студентів. Предсідником вибрано д-ра М. Богалюка, а секретарем Марусю Іванів. Реферат на тему „Чому я належу до ТУСМ-у" — виголосила студентка Зірка Паленко, член Г. У. ТУСМ-у, а реферат на тему „Микола Міхновський, наш патрон" — виголосив голова Г.У. ТУСМ-у інж. Богдан Кульчицький.

Обидва реферати дали змогу присутнім студентам запізнатися із цілями ТУСМ-у та з ідеями М. Міхновського.

Після короткої дискусії вибрано Управу на 1963 рік в такому складі: голова—Маруся Іванів; заступник і організаційний — Степан Яремко; секретар — Ірина Богайчук; касир — Зенон Карпишин; пресовий референт — Орест Грицик. — Контрольну Комісію очолив д-р М. Богатюк, а Товариський суд — Дзвінка Кузьма. На бажання присутніх студентів на академічного дорадника вибрано мґр. Дота Боганюка, професора еспанської мови при Марія Реґіна коледжі.

Актуальні міжнародні події та українська визвольна політика — темою дискусії в ТУСМ

Осередки Товариства Української Студіюючої Молоді ім. Миколи Міхновського (ТУСМ) Нюарк, Ню Йорк і Філядельфія влаштували 27 і 28 липня 1963 р. „Студентську Зустріч", посвячену українським та міжнародним подіям. Зустріч відбулася на Елленвілі, Н. Й.

Цю успішну зустріч відкрив голова Головної Управи ТУСМ-у, інж. Богдан Кульчицький. Опісля відбулася дискусія на тему: „Актуальні міжнародні події та українська визвольна політика", в якій взяли учать: К. Семанишин (Нюарк), Марійка Глуха (Ню Йорк), Аскольд Скальський і Зірка Колінко (Філядельфія). Панелем проводив мґр. Анатоль Бедрій (Ню Йорк), а секретарювала Леся Чорнобрива (Філядельфія).

Цікава та на відповідному рівні проводжена дискусія була виявом зацікавлення студентів ТУСМ-у міжнародними проблемами і їх значенням для української справи.

Редактор М. В. Дольницький поділився з присутніми своїми спостереженнями з різних конференцій, влаштовуваних американцями в справі сучасних міжнародних подій.

Він підкреслив, що вповні погоджується із висловами студентів, що нам держави не збудує ніхто, як ми самі цього не зробимо, та підкреслив, що сьогоднішню зустріч треба привітати як важливу.

В неділю, другий день зустрічі, після вислухання Богослужень були дві доповіді: „У 80-ліття Донцова" д-р П. Мірчук та „Короткий огляд ідеологічно - програмових заложень ТУСМ-у, та їхнє практичне застосовання в Товаристві" мґр К. Савчук. Керівником другого дня зустрічі був мґр. В. Будзяк.

На цю зустріч, котру влаштували вище згадані Осередки ТУСМ-у, прибуло 40 студенток і студентів. **Л. Ч.**

Помер полк. Кирило Дацко

Філядельфія. — Ще 30-го грудня мин. року помер тут на 58 році життя полковник Кирило Васильович Дацко, колишній високий старшина совєтської армії, який, діставшись в німецький полон, згодом включився активно в українське комбатантське і громадсько-політичне життя на еміграції в Німеччині та в Америці. Був членом-основником Об'єднання б. вояків-українців та директором заснованого ним Військово-історичного Інституту. Мужчина високого, ставного росту, репрезентативний, добрий промовець, повний активности, був одною з видатніших постатей нової еміграції з-під Совєтської України. Його несподівана смерть в силі віку викликала пригнітливе враження головно в колах колишніх вояків, в яких Кирило Васильович Дацко був широко відомий. Похорон відбувся 2-го січня ц.р. вполудне на Українському Цвинтарі в Бавнд Бруку, Н. Дж.

В Ню Йорку відбулася річна нарада Об'єднання „Слово"

(Закінчення з 1-ої стор.)

Костюк, Богдан Кравців, Вадим Лесич і Микола Шлемкевич. Було надруковано понад тисячу примірників цього збірника коштом трьох з половиною тисяч долярів. Дотепер розпродано більше як половину накладу та цими прибутками і прибутками із збірки на видавничий фонд покрито кошти друку збірника. Сума кількох сотень долярів, що є на конті видавничого фонду, дозволяє Президії „Слова" організувати видання другого збірника. Нарада письменників висловила подяку Редакційній Колеґії за видання репрезентаційного збірника, зокрема головному редакторові Гр. Костюкові, що на його плечах лежала вся відповідальна робота від редакційної, через коректорську до адміністраційної. Для переведення в життя видання другого збірника „Слово" обрано нову Редакційну Колеґію у складі: Святослав Гординський, Григорій Костюк, Богдан Кравців, Вадим Лесич, Богдан Рубчак, Остап Тарнавський і Микола Шлемкевич. Після офіційної наради письменники і гості, що прибули до дому Українського Інституту Америки, щоб зустрітись з письменниками, перейшли до прийомної залі для товариської зустрічі з перекускою. Між приявними були головно молоді наші мистці (хоч і не бракувало і наших старших відомих мистців із співаками Ганною Шерей і Тереном Юзьковим у проводі). В літературному вечорі виступили поети: Віра Вовк, Володимир Біляїв і Богдан Бойчук із читанням нових віршів. Микола Понеділок відчитав зворушливий нарис. Зустріч відбулась у приємній дружній атмосфері. **Т.**

Українськия Літературно-Мистецький Клюб

● Літературно- Мистецький Клюб в Ню Йорку влаштовує в п'ятницю 10 січня ц. р. о год. 8-ій веч. Літературно-мистецький вечір, на якому Йосип Гірняк читатиме мисливські оповідання Остапа Вишні. Крім того у програмі висвітлюваних кольорових фільмів з полювань в Канаді й Австралії і прозірок (діяпозитивів) з полювань Українського Мисливського товариства „Тур". Після закінчення програми чай і товариська гутірка.

✠

Ділимося сумною вісткою, що наш Член і Член Управи Товариства
СЛ. П. ПОЛКОВНИК
Кирило Васильович ДАЦКО
помер на 58-му році життя
у Філядельфії, в дні 30-го грудня 1963 року.
Похорон відбувся в четвер, 2-го січня 1964 року, о год. 12-ій вполудне на Українському Цвинтарі в Савт Бавнд Брук, Н. Дж.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНСЬКИХ КУПЦІВ (СУКІ)
в НЮ ЙОРКУ

В ЧЕТВЕРТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
бл. п. Романа Савицького
будуть відправлені
ЗАУПОКІЙНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ
дня, 12-го січня 1964 року:
Церква св. АНДРЕЯ, 427 Pine, Philadelphia, Pa.
год. 8-ма рано
Церква ХРИСТА ЦАРЯ, 1623 W. Cayuga, Philadelphia, Pa., год. 12-та вполудне.
про що повідамляють

Дружина Покійного з Сином і Синовою

В ЧЕТВЕРТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
бл. п. Романа Савицького
буде відслужена
в неділю, 12-го січня 1964 року
о год. 12-ій вполудне
ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА З ПАНАХИДОЮ
в Шкільній Каплиці Св. ІВ. ХРЕСТИТЕЛЯ в НЮАРКУ, Н. Дж.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗИЧНИЙ ІНСТИТУТ в НЮАРКУ

Зі спорту

„ТРИЗУБ" ЗАКІНЧИВ ТУРНЕ НА БЕРМУДАХ

В п'ятницю, 3-го січня, повернулася дружина „Тризуба" до Філядельфії з турне на Бермудах, де футбольні чемпіони ЗДА розіграли чотири товариські зустрічі. Плянованої п'ятої гри „Тризуб" не відбув, бо перешкодили цьому сильні дощі, типові там в цій порі року. Всі чотири змагання закінчилися перемогами „Тризуба". Це були виграні з місцевими дружинами — збірними вислідами 8:2, 3:1, 3:2 і вкінці четверта виграна: 2:1 зі збірною Футбольного Союзу Бермудів. В останніх змаганнях Яковина здобув ведення для „Тризуба", опісля господарі вирівняли ще перед половиною, а рішальні переможні ворота стрілив Нога у 85-ій хвилині гри. Змаганням „Тризуба", який виступав під іменем „Юкрейнісн Нешенелс", приглядалися по дві — три тисячі глядачів.

В останньому дні побуту „Тризуба" на Бермудах, в столиці Гемилтоні влаштутав Футбольний Союз Бермудів прийняття для нашої дружини. В цьому прийнятті 2-го січня взяли участь численні спортові і громадські діячі столиці

—o—

ПЛАСТОВА МОЛОДЬ ПРОВЕЛА ТИЖДЕНЬ НА ЛЕЩЕТАРСЬКОМУ ТАБОРІ

Пластуни і пластунки метрополії Ню Йорку та Рочестеру, Боффало, Клівленду, Акрону і Філядельфії відбули лещетарський табір в місцевості Кіллінгтон, Вермонт, в часі від 25 до 31 грудня 1963 р. Командантом чоловічого табору був пл. сен. Ярослав Рубель, а жіночого пл. сен. Ярослава Рубель, головним інструктором Орест Слупчинський, та таборовим лікарем д-р Юрій Трухлий. Організатором цього дуже вдалого табору були пластові курені „Бурлаків" і „Перших Стеж". Учасники та гості, разом 48 осіб, провели цілий тиждень табору в товариській атмосфері з відповідною фаховою опікою і всі учасники, навіть початкуючі, зробили за час табору великі поступи.

Товариська вечірка і прогулька КЛК

Карпатський Лещетарський Клюб з Ню Йорку влаштовує 18-го січня вечером на „Союзівці" товариську вечірку для своїх членів та прихильників. Цього самого дня рано відбудуть лещетарі зібрані на „Союзівці" лещетарську прогульку до Лещетарського Центру „Каталія" в поблизькому Елленвілі, Н. Й.

Пассейк і Елізабет перемогли в елімінаціях турніру.

В другому вечорі футбольного шісткового турніру, 4-го січня в залі Арморі в Ню Йорку, переможцями і фіналістами вийшли дружини С. К. Пассейк та С. К. Елізабет Несподіванкою вечора була програна „Гунґарії", минулорічного чемпіона турніру, з шісткою „Гакоаху", як і пізніше елімінації самого „Гакоаху" та „Готи", яка опинилася на третьому місці з дуже малими виглядами ввійти до фіналу. В дружині Елізабету гарно написався українець Юрій Кулішенко на воротах, який не пропустив ані одних воріт.

—o—

ГАКІВКОВА ДРУЖИНА ЗДА ВИХАЛА ДО ЕВРОПИ

Аматорська репрезентація гаківки ЗДА, яка візьме участь у першостях світу в програмі Зимових Олімпійських Ігрищ в Інсбруку, виїхала вже 2-го січня до Европи. Ще перед початком ігрищ ця аматорська збірна гаківки ЗДА відбуде турне по Европі і розіграє 11 товариських зустрічей. Визначними змагунами цієї збірної є брати Бил і Раджер Крістіян та капітан дружини Бил Райхарт.

Перші товариські змагання програли американці 2:3 з другою — „Б" дружиною Чехо - Словаччини 6-го січня в Пардубицях.

Олімпійські Ігрища і гаківкові першості в їх програмі почнуться 29-го січня в Інсбруку, Австрія.

Баббі Фішер здобув шахову першість ЗДА.

Молодий 20-річний шахіст з Бруклину, Баббі Фішер повторив свій минулорічний успіх у змаганнях за першість ЗДА, які закінчилися минулого тижня. Він знова здобув першість в змаганнях зі сильними суперниками, серед яких визначнішими були: Сейді, Бенко, Еванс, Режевський, Байнштайн і Р. Бирн. в. с.

ВІСТКИ „ЧОРНОМОРСЬКОЇ СІЧІ" НЮАРК

„Чорноморська Січ" — „Тризуб" $3\frac{1}{2} : \frac{1}{2}$

В Нюарку відбулися 29-го грудня 1963 змагання шахових дружин „Чорноморської Січі" та „Тризуба" з Філядельфії, які закінчилися перемогою „Ч. Січі" в цій зустрічі дружинових першостей СУ-АСТ — Схід. Поодинокі висліди гор:

„Ч. Січ"	„Тризуб"	
О. Попович	Б. Бачинський	1:0
Л. Блонарович	Я. Когут	1:0
Д. Кулик	С. Новаківський	½:½
Б. Андрушків	О. Ковальчук	1:0

Члени УСТ в Управі матірного Т-ва.

Річні Загальні Збори Т-ва „Чорноморська Січ" в дні 14 грудня вибрали нову Управу, до якої ввійшли наступні особи: М. Кормило — голова, С. Хромовський — перший заст., Т. Джус — другий заст., С. Кобільник — секретар, І. Стефуришин — заст. секретаря, І. Хамуляк — фін. секретар, М. Медюх — заст. фін. секр., М. Корда — скарбник, М. Ільчишин — заст. скарбника; О. Утриско, Ю. Іванків і І. Кальба — Контрольна Комісія Більшість членів нової Управи є членами УСТ „Чорноморська Січ". Бажаємо новій Управі багато успіхів в її праці.

Відділ УНСоюзу „Чорноморської Січі".

Новостворений Відділ УНСоюзу при УСТ „Чорноморська Січ", якого порядкове число є 214, наближується числом своїх членів до 30. Члени нового Відділу виконали свої фінансові зобов'язання зі спортовою точністю, завдяки чому Управа Відділу могла своєчасно, тобто перед закінченням старого року, розчислитися з головною канцелярією УНС зі зібраних вкладок. Кандидати, які бажали б стати членами цього спортового Відділу, можуть записатися в члени УНСоюзу кожного понеділка вечером у год. 8—9 в домівці УСТ в домі „Чорноморської Січі" при при 506—8 18-та Евню, Нюарк 3, Н. Дж.

О. Твардовський

—o—

ВЕЧІР ДРУЖИНИ ЧЕМПІОНІВ — УЧНІВ УСК-У

В суботу, 28-го грудня 1963, влаштувала Управа УСК-у в домівці Клюбу прийняття для змагунів дружини учнів УСК-у, яка здобула перше місце в своїй групі в сезоні 1962-63. Відкрив його опікун молодих многонадійних змагунів Микола Собенко в присутності голови Ради Директорів д-ра Я. Восвідки і голови Управи мґра З. Корчинського, та подякував учням за їх пильну працю над собою та визначний успіх. Опісля промовляли д-р Я. Восвідка і мґр. З. Корчинський, які ґратулювали молодим змагунам за здобуту першість в імені Проводу та членів УСК-у. В президії занимали почесні місця: Василь Босий — тренер і приятель молодих футболістів, який дав їм основи теперішніх і майбутніх успіхів, Ярослав Клим — мол. референт, І. Дзядів і Р. Сулима — секретарі, та С. Кордуба, А. Савицький і Татарчук — члени Управи.

Всі змагуни дружини учнів одержали з рук д-ра Я. Восвідки і мґра З. Корчинського пам'яткові чаші. Цими змагунами успішної дружини були: Ст Джумик, М. Настащук, М. Чубак, Б. Ільницький, Я. Ковальчат, Е. Дуда, Т. Рачинський, С. Гавран, Р. Яковів, Р. Копчук, Т. Свенць, Л. Коханський, М. Благий, Б. Мазурик і З. Брая. Найкращими змагунами впродовж цілого успішного сезону були: Степан Гавран, якого називали також королем стрільців, Мирон Настащук — капітан і визначний змагун нападу, Михайло Чубак добрий оборонець і Степан Джумик — успішний воротар. Дружина учнів УСК-у здобула перше місце в молодечій лізі НАФСоюзу закінчуючи сезон відношенням воріт 60:5.

Прийняття цього вечора приготовила пані Ольга Стецька, жертвуючи ще й від себе солодощі, за що належиться їй щира подяка.

Вечір закінчено побажаннями молодим надійним футболістам УСК-у дальших успіхів для добра Клюбу та українського імені в спорті.

Ів. Дз.

—o—

„ДЖУЛІЯНА" — УСК НЮ ЙОРК 5:4 (2:2), (4:4).

Ню Йорк, 5 січня. — Ці змагання з циклу гор за Чашу ЗДА були перервані при стані 5:4 в користь „Джуліяни" у 115-ій хвилині гри, тобто на п'ять хвилин перед кінцем визначеної догривки 2X15 хвилин для вирішення переможця. Беручи під увагу розмокле грище, ця зустріч була на досить високому рівні та дуже цікава і емоційна. УСК вів 4 : 2 ще п'ять хвилин перед кінцем нормального часу змагань. Треті ворота здобули італійці, коли вже симпатики почали виходити з грища, а четверті ворота впали до УСК-у в останній хвилині. В другій половині догривки „Джуліяна" здобула п'яті ворота (в 110-ій хвилині гри), а п'ять хвилин пізніше, вслід за сутичкою між змагунами, вбігла на грище товпа глядачів. Суддя, МекҐовен, який ще в першій півгрі подиктував досить похопно карного до УСК-у та впродовж зустрічі надто часто відсвистував вільні до УСК-у за найменші, а то й сумнівні провини, не міг опанувати ситуації після інтервенції глядачів і відсвистав кінець змагань.

Вирішення долі цих змагань залежне вповні від звіту судді. Господарями змагань були італійці, але заходить можливість признання висліду на грищі цих незакінчених змагань, або зарядження продовження цієї зустрічі для вичерпання решти часу незакінченої догривки. Повторення змагань, чи покарання господарів воковером, теж залежні від опінії самого судді, який мав однак висловитися проти цього.

в. с.

Франція обіцяла Камбоджі зброю

Мномпенг, Камбоджа. — Французький міністер військових справ Пієр Мессмер прибув напереломі минулого і цього тижня до Камбоджі, малої південно - східньої азійської країни, і заявив голові тієї держави, князеві Народомові Шіганукові, що Франція готова перебрати на себе доставу зброї, що від них відмовився той влодар у відношенні до ЗДА. Нородом Шігану, відмовившись від дальшої допомоги збоку Америки, відкликав з Вашинґтону й Лондону ввесь склад тамошніх амбасад Камбоджі та водночас звернувся до Франції за допомогою. Амбасадор Камбоджі у Вашинґтоні ждав до цього часу з від'їздом, сподіваючись, що відносини його країни з ЗДА покращають, але це не сталося і він заповів від'їзд з усіма своїми урядовцями. Франція обіцяла тепер Камбоджі 20 найновіших танків, 12 військових літаків і 100 вантажних авт. Камбоджа нібито невтральна, але названий її голова назвав комуністичний Китай „найбільшим приятелем" та перепускає комуно - китайську зброю через свою територію південно - в'єтнамським комуністичним партизанам.

● **Президент Джансон** написав статтю для органу Крайового Виховного Товариства „Журнал", в якій пише, що та „країна, яка має гарно розбудоване шкільництво, має запевнену будучність". Треба розбудовувати не тільки „шляхи до зір, але і містки порозуміння між людьми на землі", бо наші завдання починаються на землі. Треба більше науки, бо механізація праці забирає заробіток тим робітникам, які не мають більшої фахової освіти. Треба піднести освіту на всіх ступенях — домагається президент Джансон.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

СОЮЗОВЦІ! Ваш Відділ Українського Народного Союзу це Ваша родина, Ваша вужча громада, Ваша установа! Місячні чи річні, як і кожні інші збори Вашого Відділу вирішують важливі справи, що відносяться до Вас особисто, до Вашої родини і Вашої спільноти. Тому, Ваша участь у цих зборах мусить бути обов'язкова, бо вона є у Вашому найкращому інтересі! То ж приходіть усі на збори свого Відділу та спільно, всією громадою, подбайте про спільну кращу долю. На місячні збори обов'язково приносіть свої вкладки і вкладкові книжечки, вирівнюйте всі свої організаційні зобов'язання та вимагайте цього від інших. На річних зборах подбайте, щоб Ваш Відділ мав найкращу Управу і самі не відмовляйтесь від обов'язків урядовця, якщо Вам такі обов'язки повірять члени. На збори приходіть точно! В Українському Народному Союзі наша будучність!

У найближчому часі відбудуться збори:

П'ЯТНИЦЯ, 10-го СІЧНЯ 1964 р.

НЮАРК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Запорізька Січ 371 Відд. в год. 8-ій веч. в Січовій залі. На річних зборах вибрано Уряд на 1964 р. в складі: мґр. І. Оверко, предс., Н. Кобилянський м. предс., П. Заболоцький, касир, Ю. Баранюк, секретар. Конт. Комісія: М. Іванюк, голова, п-і С. Букшована і п-і Л. Музика — члени. — Управа.

СУБОТА, 11-го СІЧНЯ 1964 р.

КЛІФТОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Українська Січ Відд. 182 о год. 6-ій веч. в залі Укр. Правосл. Церкви, 45-47 Гопе Аве., Пасайк, Н. Дж. Одночасно повідомляється членство, що згідно з постановою останніх Річних зборів, місячні збори Відділу відбуватимуться в другу суботу місяця в год. 6 веч. — Управа.

BRISTOL, Pa. Річні Загальні збори Т-ва Просвіта 362 Відд. в год. 6-ій веч. в Укр. Горожанськім Клюбі, 111 Fillmore St. Проситься всіх членів прибути в означений час. — Управа Відділу.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Річні збори Б-ва св. Володимира Відд. 130 в год. 8-ій веч. в приміщенні Українських Кат. Ветеранів, 33 Іст 7-ма вул. На порядку нарад: Звіт Уряду за 1963 р. і вибір нового уряду на 1964 р. Перед зборами можна вплачувати членські вкладки. — В. Піх, предс., М. Крамарчук, кас., І. Малець, секр.

БАЛТІМОР, Мд. Річні збори Б-ва Пресвятої Тройці 320 Відд. в 2-ій год. по пол. в Укр. Гор. Клюбі, 3101 O'Donnell St. На порядку нарад: Звіти — Управи, Конт. Комісії, вибір нової управи на 1964 рік та інші справи. Якщо на означений час не явиться більшість членів, збори відбудуться пів години пізніше, без огляду на число присутніх членів. — Д. Пісецький, предсідник, І. Малко, секретар.

НЕДІЛЯ, 12-го СІЧНЯ 1964 р.

ПОНҐСТОВН, Огайо. Річні Загальні збори Т-ва ім. Ольги Басараб 348 Відд. відбудуться разом з місячними о год. 2:30 по пол. в церковній залі 526 W. Rayen Ave. На порядку: Зсіт Управи за 1963 р. і вибір нової управи на 1964 рік. — Стела Волошин, Марія Стахура, секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Річні Загальні збори Т-ва Сокіл 336 Відд. відбудуться разом з місячними о год. 1-ій по пол. в УНДомі при Вест 14-ій вул. На порядку нарад: Звіти Управи, Контр. Комісії та вибір нової Управи на 1964 рік. — Управа Відділу.

КУРТИС БЕЙ, Мд. Річні збори С-ва НЗПД Марії 290 Відд. в год. 1-ій по пол. в церковній залі. Проситься всіх членів прибути. — М. Хома, предс., М. Іванюк, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Річні збори Т-ва Єдність 163 Відд. в 12 год. дня в домі Горожан, 847 N. Franklin St. На порядку нарад: Звіти урядників та вибір нової управи на 1964 рік. Є багато інших справ до полагодження. — С. Филик, фін. секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Місячні збори Т-ва Запорізька Січ 251 Відд. зараз по вел. Службі Божій в церковній залі св. ап. Петра і Павла при W. 7-ій вулиці. На Річних зборах в дні 29 грудня м. р. перевибрано ту саму Управу Т-ва на 1964 рік. Місячні збори відбуватимуться в тому самому часі і місці, як було давніше. — В. Козир, предс., Т. Шмаґала, секр.

НЮАРК, Н. Дж. Б-во св. Ів. Христетиля 76 Відд. повідомляє, що побір місячних вкладок відбудеться від 12-ої год. дня в парафіяльній школі при Сенфорд Еве. й Айві вул. В тім самім приміщенні будуть відбуватися Відділові засідання і збирання вкладок. Вкладки можна вплачувати у секретаря при 145 West End Ave., Newark, N. J. Вкладки залеглі належить вирівняти. На Річних зборах вибрано уряд: Мирослав Демчук, предс., Василь Салабун, фін. секр. — Управа.

MONESSEN, Pa. Річні збори 338 Відділу відбулися 8 грудня 1963 р. о год. 1-ій по пол. в Українській Клюбовій залі на 2-ій вул. 213 Скупмекер Еве. На 1964 рік Управа залишилася та сама. — П. Янковський, предс., Н. Кущ, секретар.

НЮАРК, Н. Дж. Річні збори Т-ва ім. М. Грушевського 219 Відд. вудбулися 14-го грудня 1963 р. при 675 So. 19th St., на яких вибрано Управу в такому складі: Ю. Парохняк, предс., Гр. Дорошенко, заст., Марія Юров, секр., О. Мейбо, рекр. секр. Контр. Комісія: І. Мудровський і В. Кирейко.

ТОЛІДО, Огайо. Б-во св. о. Николая 167 Відд. повідомляє, що на Річних зборах вибрано Управу на 1964 рік в такому складі: Б. Унесько, предс., М. Космина, заст., І. Вельган, фін. секр-кас., М. Закорчений, заст. В. Гавриляк, рек. секр., М. Закорчений, заст. Контр. хворих: М. Космина, д-р Гнатчук. Контр. книжок: С. Гавриляк, Т. Василинюк. Збори Відділу відбуватимуться кожного місяця в другу неділю по першім, по другій Службі Божій у УНДомі у Россфорд, Огайо. — Управа.

ТАРЗАН, ч. 5167. Готуються до дороги.

Мавполюд розбудив Боббі Барнеса досвіта. „Ходи, вставай, мусимо скласти пляни!"

„Чи маєш кревних?" запитав Тарзан. Хлопець відповів отягаючись: „Та вуйко Бен є в Леопольдвілі, але . . ."

„Нема ніяких „але" — бомкнув Тарзан. — Туди саме треба нам іти. Але, правда, спершу треба нам підкріпитись!